

Lehaja vsak dan, udi ob nedeljah in praznikih, zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega Stev. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Ne frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcij lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec L 3.—, pol leta L 18.— in celo leto L 35.—. — Telefon uredništva in uprave Stev. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 10 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 20 stot.; osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po 40 stot.; oglasi denarnih zavodov po 80 stot. Mali oglasi po 10 stot. beseda, najmanj pa L 1.—. Oglase sprejema inšertni oddelek Edinosti. Naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti. Uprava in inšertni oddelek se nahajata v Trstu, ul. sv. Frančiška As. 20.

sih, ter si dovoljujemo reči, da dobimo manjše ozemlje kot smo upali in smo imeli pravico pričakovati. Priznavamo, da zemlja ni vse in da je treba upoštevati tudi narod, ki prebiva na njej, zato ne žalujemo za onimi ozemliji, ki ne tvore izgube v narodnem pogledu; toda izgubimo tudi svoje sorojake in bomo morali imeti v mejah kraljevstva okoli dva milijona drugih narodnosti. Z ene strani nam daje razsežnost našega ozemlja, na katerem bi moglo živeti trikrat toliko prebivalstva, možnost, da bomo absorbirali dva milijona tujcev, z druge strani pa nas tembolj bolj izguba onih pokrajin, ki so nam po svojem položaju najdragocenejše. Reško vprašanje še ni rešeno in moremo zagotoviti, da Reka ne bo italijanska, pač pa so mogoče vse druge doslej začratne rešitve: pomednaroditev, avtonomija, priklonitev k naši državi potom teh kombinacij. Najde se pač rešitev, ki ne zadovolji ne nas ne Italijanov.

Podlaga za pogajanja.
Rimska »Tribuna« meni v smislu dobljenih informacij, da se pogajanja o jadranskem vprašanju vrše na naslednji podlagi: Italija bi bila pripravljena popustiti v Dalmaciji, sprejeti posebno vladavino za reško pristanišče, toda s pogojem, da se italijanska vrhovna oblast zavaruje z gotovimi sredstvi. Nasprotno pa Italija ne more nikdar pripustiti, da bi se Reka ločila od Istre po pasu, s katerim naj bi se železnica Reka—St. Peter dala Jugoslovanom, in še temmanjše, ker bi tak pas po načrtu, na katerem trdno vztraja Wilson, porinil mejo na razdaljo 18 kilometrov od Trsta, to je, na doseg srednje artiljerije. Manjši pa so težave, ki jih dela Wilson rešitvi dalmatinskega vprašanja. »Popolo Romano« pa nastavlja naslednje podlage za pogajanja: 1. Sprejetje italijanskih zahtev glede Reke, če ne popolno, pa vsaj odgovarjajoče časti Italije, za kar je treba žrtvovati nekoliko pravic, izvirajočih iz londonske pogodbe. 2. Kompenzacija v Mali Aziji za izpremembe v pozobli, sklenjeni v San Giovanni di Meriana. 3. Poprava meja v Eritreji, Libiji in Tripolitaciji kot kompenzacija za povečanje francoske in angleške kolonialne posesti.

Hrvatsko časopisje o jadranskem vprašanju.
Z Reke poročajo 24. t. m. tujakšnji »Eri Nuovi«: Vse zagrebško časopisje se bavi z rešitvijo jadranskega vprašanja in je po njihovem mnenju vedno Wilson tisti, kateremu naj bi v tem porednem vprašanju pripadala zanjna beseda.

»Obzore« poroča iz Beograda z datumom 21. t. m.: »Naš dopisnik doznava iz najpristojnejšega vira, da rešitev reškega vprašanja še ni ostvarjena. Tu se meni, da bo prevladalo Wilsonovo mnenje in da se v vseh pokrajinah, zasedenih po Italiji, izvede ljudsko glasovanje. Italiji se zagotovi samo otoka Lošinj in Hvar.« Isti list v svojem uvodniku ostro kritizira italijanske zahteve in pravi, da ameriški polkovnik House in zvečanec Johnson napeto delata na to, da bi se našla rešitev, ki bi zadovoljila Jugoslovane in Italijane. Italijani s svoje strani pa prihajajo s protipredlogi, katerim je namen, da bi se Reka zagotovila Italiji. Zadnji ameriški predlog da zahteva, da naj bi bila Reka mednarodno mesto dotlej, da se Jugoslaviji zgradi reškemu pristanišču enakovredno pristanišče v bližini Reke. Nekateri inženirji da so predlagali Bakar. List pravi, da je nemogoče preurediti Bakar v pristanišče, ki bi bilo i glede razsežnosti i glede železniških zvez enakovredno reškemu. List pravi, da bi Jugoslavija, če bi Reka postala jugoslovanska, podala reškimi Italijanom poročila za svoboden narodni razvoj. Končno navaja list, pobijaje pravico Reke, da bi pripadala Italiji, besede, ki jih je izrekel Wilson Bissolatiu: »Italija pač ne bo zahtevala, da se ji pridodajo New York, ki šteje več Italijanov kot največje mesto v Italiji« — in odobrava predlog na ljudsko glasovanje.

»Jutranjemu Listu« poroča njegov pariški dopisnik, da Wilson nemurno dela na to, da bi se dosegel sporazum med Italijo in Jugoslavijo z mirnim kompromisnim načrtom, na čigar podlagi bi se dosegla hitra rešitev vseh spornih vprašanj. Wilson zahteva naslednje mejo med Italijo in Jugoslavijo: Predelci in trbiški prelaz. Od tega prelaza dalje bi šla meja preko Cola nad Vipavo do Divače in po desni strani južna Učke, tako da bi železnica St. Peter—Reka ostala Jugoslaviji. Reka svobodno pristanišče pod jugoslovansko vrhovno oblastjo. Italija bi dobila otoka Lošinj, Hvar in Pelagruž. Italiji se kot odškodnina prizna Vallona. Italijanski odposlanci tudi napram tem predlogom vztrajajo na svojem maksimalnem programu.

»Narodna Politika« ni zadovoljna z ameriškim načrtom in pravi: Ko se razpravlja v Parizu o politični pripadnosti Lošinja, opominjamo naše odposlance, da naj zahtevajo ljudsko glasovanje v vsakem kraju na otoku. Ne moremo nikakor pripustiti, da bi Lošinj pripadel Italiji, ker bi bila tako naša Istra zaprta z morske strani in gospodarski uničena.

»Riječ« objavlja dolgo spomenico, ki jo je četvorica jugoslovanskih politikov iz Dalmacije izročila Wilsonu, Lloyd Georgeu in Clemenceauju. Spomenica je sestavljena v srbsko-hrvatskem jeziku in ima ob strani angleški prevod. Spomenica vsebuje statistične podatke, nabrane za časa italijanske zasedbe in dokazuje, da je 34 od 35 po Italijanih v Dalmaciji zasedenih občin hrvatskih, ki žele biti združene z državo SHS. Prošnjam občin se pridružujejo tudi prošnje kmetijskih zadrug.

Položaj v Rimu.
Tujakšnji »Eri Nuovi« poročajo iz Rima 24. t. m.: Vlada je prepovedala spominske shode, nana-

šajoče se na 24. majnika, za katere so bili med drugimi napovedani govori d'Annunzija in drugih govornikov, za katere se je predvidevalo, da bodo naperjeni proti zaveznikom S pristojne strani se zagotavlja, da se je sklenila ta prepoved na podlagi boljših vesti iz Pariza in manifestacije v obeh zbornicah francoskega parlamenta v prid sporazumu in prijateljstvu med Italijo in Francosko.

Naslednjega dne, 25. t. m., pa se je poročalo: Zaznamovati ni važnejših dogodkov tekom zadnjih štiriindvajset ur, ker je vse pričakovanje osredotočeno na reško vprašanje, čigar rešitev se pričakuje od ure do ure. Nocoj se je govorilo, da je italijansko odposlilstvo pristalo na ponovno odgovore. Sodbe, ki so se izrekale o stvari, so bile različne, toda vse proti odgovitvi, ker te neprestane odgovitve ne obetajo nič dobrega, v kolikor razkrivajo ovire, ki se neprestano ustvarjajo proti pravični rešitvi reškega vprašanja.

Prepoved d'Annunzijevega govora ni pobudila protestov, pač pa se je, kakor se more reči, splošno odobraval. Sklenila se je v predvečerajšnjem ministarskem svetu, ker se je bilo bati, da bi bilo preveliko razburjenje, ki bi bilo gotovo nastalo v javnem mnenju, moglo v škodo Italije motiti pogajanja v Parizu.

RIM, 26. Gabriele d'Annunzio je dobil ukaz, da naj se vrne v svoje vojaško nastanišče. Z ozirom na ta ukaz je d'Annunzio zahteval, naj ga nemudoma odpuste iz vojaške službe.

Mirovna konferenca.

Zivahno urejevanje mirovne pogodbe.

PARIZ, 25. Dokler se mirovna pogodba z Nemčijo revidira in kritizira, se živahno dela na tem, da se sestavi avstrijska pogodba. Naloga ni lahka, ker se morajo prebroditi velikanske težave, posebno pa velikanski kontrast interesov, ki se še povečujejo vsled abnormnega položaja, v katerem se nahajajo nove države na bivšem avstro-ogrskem ozemlju ena proti drugi in proti zaveznikom. Znan je, da se Čehoslovaki in Jugoslovani medtem, ko se je dosegel sporazum glede razdelitve predvojnih dolgov med naslednike bivše monarhije, upirajo proti temu, da bi morali prevzeti tudi del vojnih stroškov in obnovitve škode, ki jo je avstro-ogrška vojska povzročila v Italiji. Diskusija se je šele začela, a jutri bo preslušala komisija za obnovitev čehoslovaške, jugoslovanske, poljske in romunske zastopnike. »Daily Mail« misli, da bodo nasledniki avstro-ogrške monarhije morali prevzeti tudi stroške za obnovitve. Francoski listi se nadejajo pravične rešitve težkega vprašanja, pri kateremu je francoski kapital direktno prizadet. Pred vojno je namreč Francija vložila okoli 3 milijarde v avstro-ogrsko vrednote. Gotovo je da se mirovna pogodba brezkonno ne izroči nemškimi delegatom pred koncem drugega tedna.

Nova formula za odkup saarskih rudnikov.
PARIZ, 25. Včeraj popoldne je svet četvorice preučeval dve Brockdorffovi noti o saarskih rudnikih in je sklenil da sestavi splošen odgovor, ki se izroči nemški delegaciji jutri zjutraj. Glavne določbe prvotnega teksta so ostale neizpremenjene; edina nova formula, ki se še doda, se nanaša na morebiten odkup rudnikov s strani Nemcev v slučaju, če bi, po 15 letih zasedbi, izpadel plebiscit za njih ugodno. V tem slučaju bi Francija uporabila nekakšen hipotekarni sistem sa Nemčijo.

Amerika odklanja mandat nad Carigradom, Armenijo in Anatolijo.

PARIZ, 25. Pariška izdaja »New York Herald« misli, da lahko trdi, da je predsednik Wilson opozoril svoje kolege, naj bodo pripravljeni na slučaj, da ameriški kongres odkloni predlog, da se Ameriki izroči mandat nad Carigradom, Armenijo in Anatolijo.

Zopet nota.

VERSAILLES, 25. Nova Clemenceauova nota je bila danes zjutraj izročena nemški delegaciji, ki je tudi s svoje strani oddala eno noto konferenčnemu predsedniku. — Nota, izročena od zaveznikov nemški delegaciji, vsebuje odgovor na dve nemški noti glede saarskih rudnikov. Nota, ki jo je nemška delegacija izročila konferenčnemu predsedniku, vsebuje protiodgovor na ententni odgovor glede vprašanja vojne odgovornosti.

Dornburg je ostal v Spa.

BASEL, 24. Iz Berlina javljajo: Minister Dornburg je ostal v Spa s specializirano za finančne stvari z ozirom na nova pogajanja. Pričakujejo bankirja Dardourja in ravatelja Uzbira. Radi važnosti finančnih vprašanj — pravi »Lokalanzeiger« — uređi minister Dornburg definitivno nemški odgovor, tako, da se bo mogel izročiti v treh dneh.

Na sestanku v Spa je bilo popolno soglasje.

BASEL, 24. Iz Spa poročajo: Minulega petka so se vršila v palači komisije za preliminarne konference med člani nemškega ministarstva s Scheide-

mannom na čelu in nemško delegacijo v Versaillesu. Na razgovorih je bilo doseženo popolno soglasje glede besedila nemških protipredlogov. Delegatje v Versaillesu so postopno konferirali s finančnim ministrom glede predlogov finančne naravi. Protipredlogi, obsegajoči kakih 80 strani, pisanih na stroju, se izročijo v kratkem.

Grožnje nemškimi delegatom.

PARIZ, 25. »Echo de Paris« poroča, da se je neki nemški pooblaščenec izjavil, da se Nemci odločijo za podpis mirovne pogodbe. Ako bi odklonili, bi se zavezniške vojske — tako pravi rečni list — začele takoj pomikati na desnem bregu Rena, in konferenca v Parizu bi nemudoma ukrenila odredbe, da se prično pogajanja za poseben mir z Bavarsko, Badensko in Virtembersko. Glasom uvaževanja vrednih vesti bi se tako pogajanja razvijala s presenetljivo naglico.

IZ ANGLIJE.

Afganistanci sili vojne.

LONDON, 25. Iz Simle poročajo 15. majnika: Vrhovni poveljnik afganistanskih čet je pisal angleškemu političnemu agentu Hyberju pismo, v katerem prosi, da se ustavijo sovražnosti.

Letalec Hawker rešen.

LONDON, 25. Admiraliteta poroča, da je torpedovka »Vollston« srečala holandski parnik »Maryter« in vzela na krov letalca Hawkerja in Griesa.

LONDON, 25. Letalec Hawker in poveljnik Gries sta se popoldne vkrcala na krov oklopnice »Revanche«. Jutri se vkrcajo na neko torpedovko ter pridejo v London 27. t. m. ob 7 pop. — Vsled neke strojne napake sta se morala letalca spustiti na morje pri ladji, ki se je nahajala na točki 50 stopinj in 20 stotink severne širine in 29 stopinj in 30 zapadne dolžine. Oba letalca sta popolnoma zdrava. Njih zrakoplov se ni mogel rešiti; točka, kjer so se spustili, se nahaja 1240 km zapadno od Irske.

IZ NEMCIJE.

BASEL, 24. Iz Rudolfstadta javljajo: Deželni zbor v Schwarzburgu, kakor popred narodno predstavništvo Turingije, hoče, da bodi Turingija edinstvena država. Socialistični poslanci Hartmann je zvoljen predsednikom sveta.

Davek na zabave.

BASEL, 25. Iz Berlina javljajo: Listi poročajo, da je vlada odredila davek na zabave, ki stopi v veljavo z dnem 1. oktobra.

IZ NEMŠKE AVSTRIJE.

Nemška Avstrija pošlje na mirovno konferenco delavskega zastopnika?

BASEL, 25. Poročajo z Dunaja: »Neue Freie Presse« piše: V parlamentarnih krogih se govori, da pošlje Nemška Avstrija tudi delavskega zastopnika na mirovna pogajanja v St. Germainu, in sicer bo baje ta zastopnik tajnik osrednje komisije delavskih organizacij, poslanec Hubert.

Enotna carinska tarifa za uvoz v Avstrijo.

CURIH, 25. Danes je izšla na Dunaju naredba, ki uvaja enotno carinsko tarifo za uvoz v Nemško Avstrijo iz drugih držav bivše monarhije. — »Neue Freie Presse« pravi, da je začetek carinske vojne in smatra ta ukrep za neprimeren sedaj, ko se še ne poznajo mirovni pojopi.

Avstrijska delegacija hoče napraviti konec sporu na Koroškem.

BASEL, 24. Z Dunaja poročajo: Delegacija nemške Avstrije za mir je naslovila na tajništvo mirovne konference noto, tičočo se novih bojev na Koroškem. Nota pravi med drugim: Ne da bi se vnovič bavili s potrebo all željo ljudstva nemške Avstrije, da bi prišli čim najhitreje do kake sistematizacije glede vprašanj, ki vzmirljajo javno mnenje, smatra delegacija nemške Avstrije za svojo dolžnost, da obrne pozornost velevlasti na dejstvo, da se v središču Evrope vrše krvavi boj, ki stavlja v nevarnost življenje in obstanek mirnega ljudstva. Tem činom naslaja bi se moglo napraviti kraj z enostavno izjavo velevlasti vlad Nemške Avstrije, vladi jugoslovanski in njim, ki izvršujejo oblast v Ljubljani, opozorilji jih, da je vsaka vojna odredba v direktnem nasprotju z nameni, prevladujočimi na mirovni konferenci, ter da uspehi, ki bi tole v ne morejo nikakor dovesti do kake izpremembe v definitivni sistematizaciji teritorialnih vprašanj v mirovni pogodbi. Da se spravimo na jasno razna vprašanja, ki ustvarjajo potrebo, da se napravi konec sovražnostim, ter da se uveljavijo tista razmišljanja, ki so narekovala naše predloge, prosil komisija Nemške Avstrije tajništvo mirovne kongresa, naj izposlušaj privolitev tega kongresa, da bodo državni kancelar in dva člana delegacije mogli na konferenci, ki naj se skliče okrog pred zastopniki, ki jih določijo velevlasti, obrazložiti pomembna dejstva tega vprašanja. Čudno, da se je sedaj kar iznenada zbudila v delegaciji Nemške Avstrije zavest, ali želja, da se bojem na Koroškem napravi kraj. Čudno se mora zdeti po dogodkih, kakor smo jih na kratko označili v

»Srečno mati!«

»Srečno, dete, je velela mati v solzah, Bog te čuvaj! Pa lepo ubogaj strica in teto...!«

»Treziža z Bogom.« Srečno Maksek! se je poslavljala Ksenil na desno in levo. »Srečno,« mu je donelo nasproti...

Urno sta vzela pot pod nož! Kmalu sta bila na vrhu hriba, ki deli njegov rojstni kraj od Ormoža.

»Tukaj si glej zdaj rojstno hišo; morda je ne boš videl nikoli več, je opomnil stric nekoliko šaljivo.

Ksenil se je obrnil proti domu. Med zadnjim drevjem stoji rojstna hiša; obdajajo jo gosti vinogradi. Tanek dim ostaja iz nje proti jutranjemu nebu. Na pragu stoji mati in zre za njim z nepremičnim očesom... Biserno jutro vstaja izza gora.

Ksenila pa je nekaj zbudilo v srcu; teške slutnje so mu vstajale v duši; nekaj mu je stiskalo grlo; okoli ust so se mu risale bridke poteze.

Razjoka! se je britko...

Štiri ure pozneje je sedel Ksenil z Mihaljem

nedeljskem izdanju. Čudno, da so kar hkratu postali tako tankočutni in zaskrbljeni za »življenje in obstanek mirnega prebivalstva«. Mari pa jim ne gre kaj v račune? Prip. ured.)

Nemška Avstrija noče plačati!

BASEL, 24. Z Dunaja poročajo: Glede vesti, ki so jih prinesli pariški listi o vojni odškodnini, ki naj bi se nalozila Nemški Avstriji, kakor tudi o načinu, kako naj bi se vojni dolg porazdelil med države-dediče Avstro-Ogrske, naglašajo listi, da so zahteve v tem pogledu za Nemško Avstrijo absolutno nesprejemljive. Ako bi se vojni dolg porazdelil in bi se prisilila vsaka država v plačilo svot, določenih za njejo ozemlje, bi pomenjalo to, da se Avstriji nalaga obveza, ki ogromno prekorača njene moči. Zahteve ter navari so za Avstro-Ogrsko nemožne in neizvedljive.

IZ RUSIJE.

Poljaki zavzeli Vilno. — Židovski pogrom.

CURIH, 25. Brzojav iz Aje poročajo o pogromih v Vilni. Mala četa poljskih legionarjev je po hudem boju pregnala malo boljševiško posadko v Vilni ter zasedla mesto. Nato se je začelo preganjanje Židov. Veliko Židov je bilo ubitih, a vse njihove hiše so bile oropane. Židje baje ne dobijo od Poljakov sploh nobene hrane. Mestno poveljstvo je prevzel Pilsudskijev brat, ki je izpustil iz zapore židovskega rabina Löwensteina, katerega so baje Poljaki zaprli, ker ni hotel podpisati da so »pogrom« začeli boljševiki.

Litavci niso zavzeli ne Rige in ne Dvinskoga.

CURIH, 25. Cicerin je poslal Beli Khunu brzojav, v katerem pravi: Neka brzojavka iz Liona je razširila absurdno vest, da so Litavci zavzeli Rigo in Dvinsk. Ni si mogoče zamisliti neumnije vesti. Riga je veliko, dobro zaščiteno mesto. Dvinsk je prvovrstna trdnjava, in je razun tega daleč od fronte. Kdor bi mislil, da bi jo bila bela vojska kar tako zavzela, mora biti obdarjen s precejšnjo dozo neumnosti.

Energičen protest ukrajinske republike proti nemški vladi.

CURIH, 25. Predsednik sveta ukrajinskih narodnih komisarjev, Rakovski, je brzojavil berlinskemu ministarstvu zunanjih zadev: »Navzlic našim protestom tekom 2 mesecev in pol drži nemška vlada še vedno v zaporu Karla Rodeka, našega zastopnika pri nemški republiki. Proti Radeku se ni mogla uveljaviti sploh nikakšna konkretna obtožba in njegovo aretiranje je politično nasilje. Zato je vlada ukrajinskih svetov odredila da se aretirane nemški konzul v Odesi. Opozarjamo nemško vlado, da se konzul in drugi nemški podaniki, ki smo jih vzeli za talce, ne izpuste na svobodo, preden se ne osvojobi zastopnik ukrajinske republike, Karel Rodek.

Protiboljševiški boj.

STOKHOLM, 25. Neko službeno litavsko poročilo od petka zjutraj pravi: V Pskovskem okraju živahen artilerijski boj ob železnici. Sovražni napadi v marienburškem okraju proti posestvom blizu Leniste in Saarnasa, so bili odbiti. — Estonsko službeno poročilo iz Helsingforsa pravi: Rdeča vojska je v ruski Kareliji zopet zavzela Porojaevni. V oleški okolini vlada mir. Pohod združenih estonskih čet, ruskih in ishorskih prostovoljcev nadaljuje ob železnici. Iz Revala poročajo, da je ishorski zbor prispel v sredo v Gačino. List »Belsing Samonat« javlja zavzetje Gačine.

IZ POLJSKE.

Angleži in Amerikanci protestirajo proti poljski ofenzivi.

BASEL, 25. Iz Varšave poročajo, da sta angleški in ameriški minister protestirala pri Paderevskemu proti poljski ofenzivi.

Govor Paderevskega v zbornici.

BASEL, 25. Iz Varšave poročajo: Včeraj je Paderevski držal v zbornici govor, v katerem je izjavil, da je nova nemško-poljska meja določena v splošnem ugodno za Poljsko, izvmeno štiri dva poljska okraja, za katere bo napela poljska delegacija vse sile. O tješnem vprašanju bo Paderevski razpravljaj, na željo konference, direktno z Masarykom.

Glede dogodkov na vzhodu je Paderevski izjavil, da Poljska ni vodila in tudi noče voditi osvojevalne vojske. Ne bo ogrožena ne ukrajinska in ne litavska neodvisnost. Paderevski je izjavil, da so boljševiške čete udrele v Galicijo pri Podvoloczyk in pri Husiatynu. Radi tega se bo morala boriti Hallerjeva vojska na ukrajinski fronti, toda ne proti Ukrajincem, temveč proti boljševikom. Paderevski je končno vprašal zbornico za dovoljenje, da odredi avtonomijo vzhodne Galicije, ter za opblastitev, da začne mirovna pogajanja z ukrajinsko vlado, ki bo uživala poljsko zaupanje.

v kuhinji St. J. farovža in je motril vsa čudeša, ki so se odkrivala njegovemu očesu. Če že ima stric tako lepo v kuhinji kakor njegovi starši niti v sobi, nekako bo še neki le v stricjih sobah! — In kuharica njegova teta sedil pred njim — druga mati, kakor je upal Ksenil. Varal se je kruto... Ze vtis, ki ga je napravila teta nanj v prvih trenutkih — ni bil ugoden.

Vprašala ga je s trdim glasom: koliko pa si star?

...

Ni se mu godilo dobro. Ni čul prijazne besede iz tetinih ust. Postajalo mu je mučneje in mučneje. Pod gosposdovom tete je bil še le pravi sijamak. Ni mu bilo več obstanka v hiši stricjev. Nekega dne je izginil in taval je po svetu, nadlegujoč ljudi in proseč jih miloščine. Pravi potepuh.

Sreča je lepa, dokler si je želiš. A kmalu izpoznavšaš kako goljufiva je... In vendar je najlepše v hiši domači, četudi borni. Ljubimo hišo domačo in ostajamo zvesti, ker v njej je varno zavetje. (Konec.)

PODLISTEK

Zi je da hitje valemna Ksenila Vrščekoga.
Spisal: Stanko Kelémen.

LOCITEV OD DOMA.

Sroce trepeča od hrepnenja, v silne valove gli življenja. Stopil na ladji tudi bi eno, jadrjal za srečo nerazjasnjeno...

S. Jenko. Tri tedne pozneje, v nedeljo popoldne. Pri Vrščekovih so komaj prebili bridko bol. Okoli mize sede otroci, pa tudi mati se je za silo opraviła. Da razpravljajo imenitne reči, jim je brati na obrazih. Njih pogovori se gotovo sučejo o vsebini nekega pisma, ki leži pred njimi na mizi. Naj nam čitatelji dovolijo, da apeliramo na njih spomin, naj si torej zopet predočijo

ono poglavje, kjer smo v genealogiji Kseniloveag rodu v dolgi vrsti ujev in stricев opozorili posebno na strica Matjaža, župnika itd. itd. Ravno ta stric je pisal: »Ljuba Eleza!

Ker ti je Bog odzvel glavno podporo, gotovo ne veš kam z otroci. Jaz bi prevzel enega v oskrbovanje in sicer najmlajšega, Ksenila. Ako ti je torej prav, pošlji mi ga za tri tedne... Ako bom videl, da ima fant bistro glavo, bomo že še videli, kako in kaj se da narediti iz njega. Če pa ne, pa ti ga lahko pošljem nazaj, da bo v goricah koš nosil...

Naslednji dan je bil določen za odhod. V kotu je že stal kovček, natlačen s perilom. Ločitev od doma, kedo se je ne spominja z nekakim trpkim čustvom. Kje ste časi, ko smo se prvič nevedni, neizkušeni podali izpod krova domače hiše v tujino...?

Toda, Ksenil se ni čutil žalostnega. Res, mu je bilo nekako teško, da odsedaj zanaprej ne bo imel v bližini dobre mamike, in brata in sestrice, a kaj je bila ta žalost v primeri z mislijo: odslej bom živel v farovžu pri stricu...

Tudi domači župnik je imel pri sebi dva nečaka: Alberta in Emo; ti moj Bog, kako se je tema godilo: kakor grofovski deci. »In meni bo tudi tako... In mesto matere bom imel babico in teto...«

Ksenil je naperjal svojo fantazijo, da bi si naslikal svoj budočnost v vsej lepoti; in še po noči so ga mučila, bolje, naslajale sanje o prihodnjih rečeh.

»Ksenil vstani, stric Mihalj te že čakajo.« Ksenil je skočil po poncu...; nekoliko ga je bolela glava, ozrl se je po materi; na njenem bledem, bolestem obrazu je bilo poznati, da je pretakala solze. Hotel jo je objeti, toda v tem hipu je zapazil strica Mahalja, ki ga je opazoval s prezirljivo zavestnim obrazom, ker se njegovemu sinu Tašku ni pripetila enaka sreča.

Nekako teško je bilo vendar Ksenilu, ko je srebial zadnjič iz skladiče svoje mlečice, »Hodiva torej,« je opomnil stric. Mater so posilile solze.

»Prosim te, Mihalj, pazi nani, da se mu kaj ne zgodi,« je prosila z drhtavim glasom.

»Bom žel.«

IZ MADZARSKE.

Madžarski Nemci se branijo priklopitvi k Nemški Avstriji.

CURIH, 25. V Oldenbergu se je vršilo, na inicijativo Bele Khuna, prvo zborovanje Nemcev iz zapadne Madžarske. Bela Khun je žel velikansko odobravanje, ko je protestiral proti tistim, ki bi hoteli iz Pariza postopati z zapadno-madžarskimi Nemci kot s šahovimi figurami, da jih hočejo priklopiti k Nemški Avstriji. Zborovalci so sklenili, da hočejo na vsak način ostati pod komunistično Madžarsko ter so izjavili, da so pripravljeni se z orožjem v roki zoprvstaviti imperijalističnim poizkusom, da se jih priklopi h kapitalistični in socialno reakcionarni državi. Zborovalci so razun tega izjavili, da je aradska protivlada samo operetna vlada. Zapadnomadžarski Nemci da odklanjajo vsako skupnost s takšno vlado.

Francoski general D'Esperay prevzame poveljstvo nad romunskimi četami proti Madžarski.

CURIH, 25. Francoski general D'Esperay je izjavil načelniku madžarske reakcionarne vlade, Karolyu, da je prišel na fronto da vodi rumunske operacije za prehod čez Tiso. General D'Esperay misli, da bo mogel že v treh tednih vkorakati v Budimpešto. Medtem javlja neki belgrajski brzojav, da je rumunsko napredovanje popolnoma ustavljeno.

IZ OGRSKE.

Simpatije italijanskih socialistov.

CURIH, 24. Oficijelna ogrska agencija obavlja nekaj izjav Morgarija, nahajajočega se v Budimpešti. Tojmač je simpatij italijanskih socialistov za komunistično republiko v Budimpešti. Napoveduje, da bodo italijanski socialisti javno protestirali proti vsakemu direktnemu ali indirektnemu posredovanju entente v notranjih stvareh Ogrske.

IZ SRBIJE.

Tajen dogovor s čehoslovaško republiko.

BELGRAD, 24. V sredo so odpotovali v Prago jugoslovanski zastopniki, ki imajo nalogo da sklenejo tajen ofenzivni in defenzivni dogovor med Jugoslavo in Cehi.

užitinske črte, da najdalje do 15. julija prijavijo to finančnemu inspektoratu v Trstu (Corso Cavour, bivša ul. Stazione št. 6. III. nad, vrata 45), predloživši pogodbeni zapisnik iz leta 1918 ter označivši katastralno obcino, v kateri se nahaja vinograd, kakor tudi številko dotične parcele. V ta namen je predložiti posestno polo. Bo tudi prijaviti poslopja in prostore, v katerih se bo vršilo masčenje grozdja, izdelovanje mošta, kakor tudi kraje, kjer se bo vino hranilo, ter posodo, nahajajočo se v teh prostorih, namenjeno za hranjenje zmešanega grozdja, mošta ali vina. Obveza v tu gori označeno prijavo zadevje tudi vsakogar, ki zbira grozdje iz vinogradov, nahajajočih se tostran užitinske črte, da masčenje grozdja in izdelovanje vina. Ob enem so gori rečene osebe dolžne prijaviti vino, napravljeno in določeno za domačo rabo, ali pa za izvoz preko užitinske črte.

Slovensko gledališče. Nocoj ob 8 je premijera K. Schönherrejeve drame v petih dejanjih »Zena vrag«. V četrtek popoldan ob treh se vprizori zadnji v sezoni za okolice I. Cankarjeva drama »Lepa Vida«, zvečer se ponovi »Zena vrag«. V soboto, dne 31. t. m. je zadnja predstava v sezoni. Vprizori se kot zadnja noviteta in sesto delo oziroma XVI. predstava v ciklu izvornih slovenskih del I. Cankarjeva »Hlapci«. To je ob enem II. benefična predstava angažiranega ansambla. — Nocoj se potrebuje pri predstavi za odrom godec na harmoniko. Kdor bi hotel sodelovati naj se oglasi zvečer med 7—8 uro v garderobi slovenskega gledališča. — Pri »Hlapcih nastopi precej štatisiterije, in prosim vse gđe. in gospode, ki so letos kdaj štatisirali, da pridejo, jutri, v sredo ob 8 zvečer k vaji. Vse one, ki so že določeni za štatisiranje ali ki imajo kakšne uloge, prosim, da prihajajo točno in redno k vajam. Ravnatelj.

Tarifa za vožnjo s kočijo. Kr. gubernator je izdal nove tarife za vožnjo s kočijo. Te tarife se morajo v vsaki kočiji nahajati na vidljivem mestu. Pritožbe proti izvoščekom se lahko predložijo civilnemu komisarijatu (ul. 30. oktobra št. 7), mestnim stražam, kr. karabinjerjem in finančnim stražam, prideljenim k komisarijatu. Meso za bolnike se bo prodajalo (proti zdravniškemu spričevalu) v sredo, četrtek in petek v naslednjih mesnicah: Barba, A. Volta 2, Magazzin, Sanità 13, Cossich, Ugo Foscolo 2, Comisso, Giannastica 41, Tapazin, Conti 38, Moretti, Dellini 7. Zgoraj označene mesnica bodo odprte od 7 do 10 in pol čep.

Otvoritev trgovske šole v Gorici se odloga na ponedeljek, dne 2. junija t. l., ob 11. predp. — Ravnatelj: Vierthaller.

Prodaja kuriva. Koks (20 kg na rdeče izkaznice) se bo prodajal po 16 lir. stotink kg. dne 27. V. v naslednjih okrajih: Sv. Vid: 801—1050 (47) S. Lucia 2. — Sv. Jakob: 1301—1500 (50) P. Diacono 6. — Rocol: 531—572 (21) Rocol, Molin a vento 48. 1—50 (22) Rocol, Molin a vento 48. — Skedenj: 101—285 (19) Skedenj 500. — Sladko ogelje (10 kg na rdeče izkaznice) po 52 lir. stotink kg. — S. Vid: 251—800 (47) S. Lucia 2. — Nova mltnica: 411—540 (57) Scussa 2. — Sv. Jakob 1101—1500 (50) P. Diacono 6.

Čoln se je prevrnil včeraj ob 8.15 v Skednju. V čolnu se je nahajal Franc Keršovan in še 4 drugi. Tri so rešili takoj, a Keršovan je ostal še precej časa v morju, preda so ga mogli spraviti na suho. Revez je dobil več ran po telesu in si je razun tega pretresel možgane. Zdravnik rešilne postaje ga je dal odpeljati v mestno bolnišnico.

Tatvine. Na parniku »Carintia« so nekemu Potočniku ukradli iz jopiča listnico z 700 lir. — Neznani tatovi so udrli s ponarejenimi ključi v mesnico Julija Boserja, v ul. Tigor 9. Odnegli so 100 kg mesa. — Trgovino Silvija Marana, v ul. del Pame, so obiskali tatovi. Nočni čuvaj je dal znak alarma. Enega tatu so aretirali. — Ivan Bastianin je šel o polnoči po ulici Raffineria. Naenkrat sta se mu približala 2 neznanca, ki sta mu ukradla listnico s 600 lirami.

Borznoporočila.

Trst, dne 26. majnika 1919. V sled nejasnega političnega položaja trg popolnoma brez poslov. Tendenca neizražena.

Table with exchange rates for various locations: Cosulich (Austroamericana) 700-715, Dalmatia (Parob. dr.) 370-390, Gerolmich 1700-1740, Lloyd 1070-1120, Lussino 1700-1730, Martinolich 600-515, Navigazione Libera Triestina 1700-1760, Oceania 525-575, Premuda 640-680, Tripovich 580-620, Assicurazioni Generali 16800-17100, Riunione Adriatica 3200-3400, Cement Dalmatia 280-300, Cement Spalato 370-380, Krka 365-380, Ladjedelnica v Trzinu (Cantiere Monfalcone) 370-390, Tržaški Tramway 225-240, Tržaška tvornica olja (Oleificio Triest.) 625-650.

Poslano*)

Javljam slavnemu občinstvu, da sem za prodajo in zalogo glasovitega vina

CHIANTI

izročil zastopstvo za Kras in Istro gospodu PETRU TAVČERJU v Herpeljah-Kozlni (pri zalogi p. va Dreher.) V nadi, da ga bodo cenjeni odjemalci počaščali s svojimi naročili, se beležim spoštovanjem vdani J. PARČINA, Trst Via Torreblanca 20. Telef. 29-53.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo le toliko, kolikor mu veleva zakon.

S trdnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in znancem prezalostno vest, da je naša ljubljena hčerka, sestra, svakinja, teta in sestrična

Marlija Zidarič

stara 17 let

po dolgi, zelo mučni bolezni, previdna s svetovrstvi za umirajočo, 22. t. m. mirno v Gospodu zaspala.

SEMPOLAJ, 24. majnika 1919.

ZALUJOČE DRUŽINE.

ZAHVALA.

Vsem onim, ki so izkazali naši ljubljeni hčerki

Mariji Zidarič

zadnjo čast, se tom potom iskreno zahvaljujemo. Posebno zahvalo izrekamo gđc. učiteljici Macarolovi za promišlivo z otroci, gđc. tovarišicam pokojnice in mladeničem.

SEMPOLAJ, 24. majnika 1919.

ZALUJOČE DRUŽINE.

MALI OGLASI

se računajo po 10 stot. beseda. Najmanjša pristojbina L. 1.—. Debele črke 20 stot. beseda. Najmanjša pristojbina L. 2.—.

PRODAM kuhinjsko omaro za 24 lir, voziček, sod in posteljo. Ul. Vittorio Collona 6, V. 3713

KUHINJSKO pohištvo, novo, močerno, za 550 L se prodaja radi odpotovanja. Barriera 29, vr. 6. 1357 a

KLAVIR, polukrilo, v popolnem redu »Schmabel« prodaja za 680 L radi odpotovanja. Barriera 29 vrata 6. 3715 b

OBLEKA, svilnata, plava, moderna, druga iz modrega pajčolan primerne za botre, pajčolanaste bluze, pralna obleka za deklico 8—10 let, moške hlače se prodaja po ugodni ceni. Barriera št. 29, vrata 6. 3715 c

OBICAJNA PLESNA VAJA se bo vršila jutri, v sredo, v spodnji dvorani Narodnega doma. Začetek ob 9 zvečer. — Voditelj. 3716

URAR sprejema popravila ur vsch vrst. Delo točno, cene zmerno. Velkavrh, ul. Tigor 5. III.

FOTOGRAF A. JERKIČ, Trst, ul. delle Poste št. 10. Gorica, Corso št. 36 na dvorišču. P 1233

KUPIJEM vsakovrstne vreče, Jakob Margon, ulica Solitarič 19. 3698

VREČE vsake vrste, kupuje Babič Fran, Molin grande 20. 3710

VINO VINO

Tvrška RACE & C.

Piazza Venezia 1 (Giuseppina) Riva Cramola 2 obvs. a svoje cenjene odjemalce v mestu in na celežem o novem dohodu prvovrstnih teranskih, črnih in belih vin, rizlinga itd. Prodaja se po konkurenčnih cen h.

Telefon 24-95. Telefon 24-95.

ZLATARNICA G. PINO, TRST

se nahaja na Korzu št. 15 (bivša zlatarnica G. Z. KOVITZ & Figli.) Velika izbira srebrnih in zlatih ur, uhajev, vertice itd.

KRIZNA PRILIKA!

Vino Marsala 17 stop. L. 4. I. Vino Ve mouth 16 stop. L. 4 L. Vino Chianti (2litrski steklenica) L. 3.60. Fina zganja in rum L. 8 L. Konjak L. 10 L.

Na debelo in drobno prodaja KRIZNANČIČ, XXX. oktobra (ex Caserma) in Valdirivo 34.

Pohištvo rabljeno! Cele opreme in posamezne kose, kakor tudi volno in žimo, kupujem in plačam dobro. Pisati na naslov: VIVANTE, Starti trg 3 (vošal ul. Ponte)

JAVEN PLES prirede mladeniči v Skopem dne 9. junija. — K obilni udeležbi uljudno vabi MLADINA.

Tvrška BOHINEC & C.

naznanja, da se je izs-illa iz svojih prostorov, ter prosil dotične kateri imajo še prevzeti obe eke ali kaj plačati, naj se zglaš v stanovanju ulica S. Nicolò št. 9, IV. n.

Več vagonov vina

pristneša Italijanskega, črnega, Val Pollicella, 14% Je na prodaj po konkurenčnih cenah na debelo in na drobno v dobro znani trgovini!

Jakob Perhanc, Trst ulica delle Acque 6. - Telefon 2-86.

Velika zaloga domačega tropinovca, ruma, konjaka, slivovke, spirita 36 %, vinskega kisa, marsala in vermuta različnih vrst.

Dr. FRANZUTTI ZOBOZDRAVNIK v Trstu, ul. Gioacchino Rossini št. 12, vogal ul. delle Poste. Tehniški vodja A. Johnscher, dolgoletni asistent Dr. J. Črnaka. - Izdiranje zob brez bolečin. Plombiranje. Umetni zobje.

ŽVEPLO dvakrat rafinirano, zmleto prve vrste se dobi pri V. KOLOBIG & C., ul. Malolica 4.

Kisova kiselina v velikih in na adnih steklenicah se prodaja v skladišču RUGGERO GAMBEL Trst ul. Pier Luigi da Palestrina 2 vogal ul. Coroneo. - Telefona 21-03.

JAVEN PLES se priredi v GORENJI BRANICI 29. majnika. Ples se bo vršil ob vsakem vremenu, ker je prostor krit. K obilni udeležbi vabi mladina.

UMETNI ZOBJE z in brez čeljusti, zlate krone in tudi obrobki z in brez čeljusti, zlate krone in tudi obrobki VILJEMTUSCHER konseljontani ZOBOZDRAVNIK TRST, ul. 30. oktobra (ex Caserma) 13, II. Ordinira od 9 predp. do 6 zvečer.

JADRANSKA BANKA Deln. glav. K 30,000,000, Reserve K 8,000,000 Centrala: TRST Via Cassa di Risparmio 5 - Via S. Nicolò 9 Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Ljubljana, Metković, Opattija Spiti, Šibenik, Zadar, Ekspozitura: Kranj. Obavlja vse v bančno stroko spadaječe poste. Sprejema vloge v Lirah na hranilne knjižice proti 3 1/2 % letnim obrestim v bancogiro-prometu proti 3/0 letnim obrestim. Na odpoved navezane zneske sprejema po najugodnejših pogojih, ki se imajo pogoditi od slučaja do slučaja. Daje v najem varnostna preklala (Salvo depositis). Blagajna posluje od 9 do 13.

D. MRAČEK TRST Corso 24, I. nadstropje Ordinira od 9-12 dop. in od 3-6 pop. Brezholostno izdiranje zob, plombiranje in umetni zobje

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu registrovana zadr. z neomejenim jamstvom ul. sv. Frančiška Asiškega 20, I. nad. sprejema hranilne vloge od L. 1 dalje. Trgovcem otvaja tekoče čekovne račune. — Posoja hranilne pušice na dom. — Rentni davek plačuje iz svojega. Daje posojila po najugodnejših pogojih na vknjižbe, na osebno poroštvo, na zastave vrednostnih listin. Uradne ure vsak dan izvzemši nedelj in praznikov od 8 do 1.

Domače vesti.

Važno za tiste, ki imajo vložen denar pri poštini hranilnici na Dunaju. Da se tistim, ki so hranili svoj denar v poštini hranilnici, ki imajo čekovne račune, ali shranjene vrednostne papirje, zagotove njih tiralje, pozivlja komisar za Julijsko Benečijo vse zainteresirane, naj takoj predložijo poštenu uradu svojega bivališča hranilne knjižice in one vrednostnih papirjev; posestniki čekovnih računov pa izjavo, ki naj vsebuje številko, računa, ime, priimek, naslov imetelja in približno svoto njegove tiralje. Gori omenjene knjižice se ne priče, ampak se povrnejo strankam potem, ko se posnamejo potrebne navedbe. Ta odredba se je ukrenila v interesu tistih, ki imajo zahteve in ki bi, ako bi opustili pravočasno prijavo, mogli izgubiti pravico do kakršnjega sibi povračila. Slednjic se opozarja, da morejo predložiti knjižice tudi druge osebe v interesu dotičnih upnikov. Te operacije se zaključijo z dnem 5. junija.

Erarična užitina na grozdje in vino. Finančni inspektorat v Trstu nam javlja: V smislu § 57 izvršilne naredbе k zakonu v uvedbi erarične užitine v mestu tržaškem in nega okolici se pozivljajo vse osebe, ki obdelujejo vinograde tostran